

NØGLEORD

Stav med rim

ABC

STRATEGIKORT

Når ord lyder ens, staves de sikkert også ens.

- 1 Lyt til ordet.
- 2 Hvilket nøgleord kender du, der rimer på dette ord?
- 3 Skriv nøgleordets rimdel ned.
- 4 Lyt til ordet igen.
- 5 Skriv de første bogstaver, du kan høre foran rimdelen.
- 6 Læs ordet, og tjek, at det er rigtigt stavet.

Modellering til stav med rim

Modellering

Læreren kan modellere strategien på følgende måde i stavning af ordet **tænke**.

*Jeg skal skrive **tænke**.*

*Kender jeg et ord, der rimer på **tænke**?*

*Ja, mit nøgleord er **lænke**. Det rimer på **tænke**.*

*Jeg finder rimdelen i **tænke** og skriver den ned, for den kan jeg huske, **-ænke**.*

*Så lytter jeg til det ord, jeg skal stave - **tænke**.*

*Jeg kan høre, det begynder med **t**, og jeg kan ikke høre andre lyde foran rimdelen, så jeg skriver **tænke**.*

Til sidst læser jeg ordet og kontrollerer, at jeg har skrevet rigtigt.

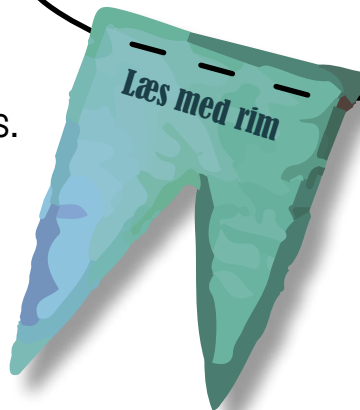
Læs med rim

STRATEGIKORT

Når ord staves ens, lyder de sikkert også ens.

- 1 Find den første vokal i ordet, og sæt en streg under rimdelen.
- 2 Hvilket nøgleord har samme rimdel?
- 3 Sig nøgleordet højt.
- 4 Læs de første bogstaver i det nye ord, og læs rimdelen.

Modellering til læs med rim

Modellering

Læsevejlederen kan modellere strategien på følgende måde i læsning af ordet **bænke**.

*Jeg skal læse ordet **bænke**.*

*Jeg finder den første vokal i ordet og markerer rimdelen, **-ænke**.*

*Hvilket nøgleord kender jeg, der rimer på **ænke**?*

*Mit nøgleord, der har samme rimdel, er **lænke**.*

*Når jeg kan læse **lænke**, kan jeg også læse **bænke**.*

bænke

sænke

stænke

skænke

tænke

tænkelig

sympati

sympatisk

saft

saftig

skrabe

stænke

skænke

giftig

filmisk

tænkelig

Den usynlige sætning

Del først ordene i morfemer. Læs ordet.

Brug en usynlig sætning og rodmorfemet til at komme med et bud på ordets betydning.
 Forklar ordet til din makker ved at bruge den usynlige sætning.

Ord	Den usynlige sætning	Rodmorfem
maleri sk		<i>et maleri</i>
kølig		
kedelig		
ironisk		
skyldig	Det minder om ...	
glædelig	Det har noget at gøre med ...	
brunlig	Det indeholder ...	
idiotisk	Det kan man være ...	
søvnig		
sympatisk		

blodig	sympatisk
blod	sympati
svedig	saftig
sved	saft
tænkelig	festlig
tænke	fest
gullig	jordisk
gul	jord
idiotisk	kærlig
idiot	kær

En spændende dag i byen

En solrig dag i den lille by begyndte som enhver anden. Børnene legede på de livlige legepladser, hvor de løb rundt og legede gemmeleg. Midt i byen stod en høj bygning. Den mindede alle i byen om gamle dage med konger og farlige mænd. De adelige mennesker, der engang boede der, var nu borte, men minderne om deres festlige middage var stadig levende.

Pludselig begyndte solen at stråle, og børnene blev svedige af varmen. De løb til bækken for at køle sig ned i det klare vand. Men denne dag var anderledes end andre. Noget utænkeligt skete. En mærkelig, gullig skygge dækkede himlen, og byen blev badet i et kraftigt og filmisk lys.

Folkene i byen syntes, det var meget mærkeligt. De tænkte på, hvad der kunne være galt. Var det noget alvorligt? Var det en film, de var fanget i? Nej, det var ikke en film, det var noget idiotisk. En kemisk reaktion havde forvandlet himlen til en farlig farve.

Børnene kiggede forvirrede på hinanden. Hvad skulle de gøre? De løb til det lille værksted, hvor de havde lært om kemi i skolen. De vidste, at de skulle skrabe en prøve af himlen og undersøge det for at forstå, hvad der skete.

Efter flere timers barsk arbejde fandt de ud af, at himlen var blevet giftig på grund af en mærkelig kemisk blanding. De måtte handle hurtigt for at redde byen! Med hjælp fra en venlig nabo begyndte de at blande modgift. De arbejdede hele dagen og natten, indtil de endelig havde en modgift, der kunne sænke styrken af den farlige kemiske sky.

De løb ud i byen og begyndte at stænke modgiften overalt. Langsomt, men sikkert, begyndte himlen at skifte farve igen. Snart var den gullige farve væk, himlen var igen blålig, og byen var sikker.

Børnene blev fejret som helte af byens folk. Selv om det havde været en farlig og alvorlig oplevelse, havde de lært noget vigtigt: Med sympati, kemi og kærlige venner kunne de løse alle problemer, der kom deres vej.

Teksten er bearbejdet efter inspiration fra OpenAI's ChatGPT.

ChatGPT er promptet med ord med efterstavelserne -ig, -lig og -(i)sk,
Estimeret lixtal: Cirka 30

vand

tand

sand

spand

”Læs med morfemer”

1. Er der et morfem, du kender?
2. Sæt streg.
3. Læs de andre morfemer med strategien ”Læs med lyd”.
4. Læs ordet morfem for morfem.

Hvilken type morfemer er der i ordet? Skriv ordet ind i skemaet herunder.
Ligesom eksemplet med modig.

mod|ig

sympatisk

festlig

kemisk

magisk

havebænke

svedig

giftig

jordisk

saftevand

saftig

isspand

Rodmorfemer			Rodmorfem + -ig/-lig			Rodmorfem + -(i)sk		
1	2	3	2	1	-ig/-lig	2	1	-i{sk}
				mod	ig			

landmand

vandspand

fodlænke

urolig

sympatisk

kraftig